

EEN LIEFDE

Sara Mesa

Een liefde

Vertaald uit het Spaans
door Nadia Ramer

Oorspronkelijke titel *Un amor*
© 2020 Sara Mesa / Editorial Anagrama, Barcelona
© 2021 Nederlandse vertaling Nadia Ramer /
Uitgeverij Wereldbibliotheek
Alle rechten voorbehouden
Omslagontwerp Nico Richter
Omslagbeeld © David McConochie / Bridgeman Images

NUR 302

ISBN 978 90 284 5094 3

www.wereldbibliotheek.nl

I

Als het donker wordt, voelt ze zo'n groot gewicht op zich drukken dat ze moet gaan zitten om lucht te krijgen.

De stilte buiten is niet zoals ze zich die had voorgesteld. Het is eigenlijk geen stilte. Uit de verte klinkt gedruis als van een weg, hoewel de dichtstbijzijnde een lokale weg is die zich drie kilometer verderop bevindt. Ze hoort ook krekels, geflaf, het getoeter van een auto, de kreten van een boer die zijn vee naar huis drijft.

Aan zee was beter geweest, maar ook duurder. Buiten haar budget.

En als ze nou wat langer had volgehouden, wat meer had gespaard?

Liever niet nadenken. Ze doet haar ogen dicht en laat zich langzaam op de bank zakken, waarbij de helft van haar lichaam erbuiten hangt, een onnatuurlijke houding die haar kramp zal bezorgen als ze niet gauw gaat verliggen. Ze merkt het, maakt het zich zo gemakkelijk mogelijk en dommelt weg.

Beter niet nadenken, maar de gedachten komen vanzelf binnen en raken met elkaar vervlochten. Ze probeert ervoor te zorgen dat ze even snel weer vertrekken als ze arriveren, maar ze hopen zich op in haar binnenste, de ene gedachte boven op de andere. En die mentale exercitie – voorkomen dat de gedachten blijven hangen – is op zich weer een gedachte die haar hoofd niet aankan.

Als de hond er eenmaal is, wordt het makkelijker.

Als ze haar spullen op orde heeft en haar bureau heeft neergezet en het terrein om het huis heeft opgeschoond. Als ze heeft gesproeid – alles is zo droog – en schoongemaakt – alles is zo verwaarloosd. Als ze de boel heeft opgefrist.

Na een opfrisbeurt zal het een stuk beter zijn.

De huisbaas woont in Petacas, een stadje op een kwartier rijden. Hij duikt twee uur later op dan ze hadden afgesproken. Nat is bezig de veranda te vegen wanneer ze de motor van de jeep hoort. Ze kijkt fronsend op. De man heeft voor het huis geparkeerd, midden op de weg, en komt aangesloft. Het is warm. Genadeloos warm, en het is pas twaalf uur 's middags.

Geen verontschuldigen voor het feit dat hij te laat is. Hij glimlacht hoofdschuddend. Hij heeft dunne lippen en diepliggende ogen. Zijn versleten overall zit onder de smeervlekken. Zijn leeftijd valt moeilijk te schatten. Dat hij afgetakeld overkomt, heeft niet te maken met zijn jaren, maar met zijn verveelde blik, met de manier waarop hij bij het lopen zijn armen laat bungelen en een beetje door zijn knieën zakt. Hij blijft voor haar staan, zet zijn handen in zijn zij en kijkt om zich heen.

‘Dus we zijn al bezig! Hoe was de nacht?’

‘Goed. Nou, min of meer. Te veel muggen.’

‘In een la van de ladekast zit een apparaat waarmee je ze kunt verjagen. Heb je dat niet gezien?’

‘Jawel, maar er zat geen vloeistof meer in.’

‘Tja, meisje, het spijt me,’ hij spreidt zijn armen en lacht, ‘dit is het platteland!’

Nat glimlacht niet terug. Er glijdt een zweetdruppel langs

haar slaap. Met de rug van haar hand veegt ze hem weg, en uit die beweging put ze de kracht om in de aanval te gaan.

‘Het raam in de slaapkamer sluit niet goed en de kraan van het bad lekt. En dan heb ik het nog niet eens over hoe vies alles is. Het is veel erger dan ik me herinner.’

De glimlach van de huisbaas bevriest en verdwijnt beetje bij beetje van zijn gezicht. Zijn antwoord klinkt onverschillig, maar zijn kaak is gespannen wanneer hij praat. Nat vermoedt dat hij een opvliegend karakter heeft en krijgt de neiging terug te krabbelen. Met gekruiste armen zegt de man dat ze precies heeft kunnen zien in welke staat het huis verkeerde en dat het echt niet zijn schuld is als ze een paar details heeft gemist. Hij herinnert haar eraan dat hij de huurprijs twee keer heeft verlaagd. En tot slot zegt hij dat hij alles wat er kapot is zelf zal repareren. Nat denkt niet dat dat een goed idee is, maar ze gaat niet tegen hem in. Ze knikt en wist nog een druppel zweet weg.

‘Het is ontzettend warm.’

‘Is dat soms ook mijn schuld?’

De man draait zich om, hij roept de hond die naast de auto in de aarde loopt te wroeten.

‘Wat denk je van deze?’

De hond heeft sinds hij er is nog niet één keer zijn kop opgetild. Zenuwachtig snuffelt hij met zijn neus over de grond, speurend als een jachthond. Het is een grijzig mormel met lange poten, een spitse snuit en een ruige vacht. Hij heeft een halve stijve.

‘Nou, bevalt hij je of niet?’

Nat stamelt.

‘Ik weet het niet. Is het een brave hond?’

‘Natuurlijk is-ie braaf. Hij is niet moeders mooiste, dat zie

je zelf ook wel, maar dat maakt jou toch niets uit? Dat zei je toch, dat het jou niets uitmaakte? Hij heeft geen beestjes of andere nare dingen. Hij is jong, hij is gezond. Hij eet ook niet veel, maak je geen zorgen. Hij scharrelt hier en daar wat bij elkaar. Hij redt zich wel.'

'Oké,' zegt Nat.

Ze gaan naar binnen, lopen het contract na, tekenen – zij met een slordige krabbel; hij plechtig, met de pen stevig op het papier gedrukt. De huisbaas heeft maar één exemplaar meegebracht, maar zodra hij kan, zal hij haar een kopie bezorgen, belooft hij terwijl hij het contract in zijn zak stopt. Het doet er niet toe, denkt Nat, dit contract is toch niet rechtsgeldig, zelfs de genoemde huurprijs komt niet overeen met wat ze uiteindelijk zal betalen. Ze begint niet opnieuw over het probleem met het raam of de lekkende kraan; hij ook niet. Hij steekt haar theatraal de hand toe en knijpt zijn ogen tot spleetjes wanneer hij haar aankijkt.

'Laten we het maar een beetje met elkaar proberen te vinden.'

Wanneer hij in zijn jeep stapt en wegrijdt, reageert de hond helemaal niet. Hij snuffelt nog steeds rond in de droge aarde voor het huis. Nat roept hem, zegt 'pst' en fluit, maar hij maakt geen aanstalten om naar haar toe te komen.

De huisbaas heeft niet eens gezegd hoe hij heet. Als hij al een naam heeft.

Als iemand haar zou vragen waarom ze hier is, zou het haar moeite kosten een overtuigend antwoord te vinden. Als de vraag ten slotte komt, blijft ze daarom vaag en houdt het op een verandering van omgeving.

'Iedereen zal je wel voor gek verklaren, of niet?'

Het meisje van de winkel kauwt kauwgum terwijl ze de boodschappen op de toonbank stapelt. Het is de enige winkel binnen de omtrek van een paar kilometer, een zaak zonder uithangbord, waar levensmiddelen en huishoudelijke artikelen door elkaar zijn uitgestald. Het blijkt duur om hier boodschappen te doen en er is niet veel keuze, maar Nat voelt er nog niet voor om de auto te pakken en naar Petacas te rijden. Ze zoekt in haar portemonnee en telt de briefjes uit.

Het meisje heeft zin om te kletsen. Vrijmoedig stelt ze vragen over Nats leven, waardoor Nat zich niet op haar gemak voelt. Kon zij maar hetzelfde doen, maar dan omgekeerd, zegt het meisje. Verhuizen naar Cárdenas, waar van alles gebeurt.

‘Hier wonen is een ramp. Er zijn geeneens jongens!’

Ze zat in Petacas op de middelbare school, vertelt ze, maar is eraf gegaan. Ze houdt niet van leren, ze had een hekel aan alle vakken. Nu helpt ze een handje in de winkel. Haar moeder heeft chronisch last van migraine en haar vader werkt in de landbouw, dus het is maar goed dat zij de winkel doet. Maar zodra ze achttien is, gaat ze ervandoor. In Cárdenas kan ze kassamedewerker of kinderoppas worden. Ze kan goed overweg met kinderen. Met de weinige die zich in La Escapa laten zien, voegt ze er glimlachend aan toe.

‘Deze plek is een ramp,’ herhaalt ze.

Van haar hoort Nat wie er in de omliggende huizen en boerderijen wonen. Ze vertelt over de zigeunerfamilie die in een vervallen boerenhoeve bij de afrit woont. De kinderen worden elke ochtend opgehaald door een bus die ze naar school brengt; het zijn de enige kinderen die het hele jaar door in het dorp wonen. Dan is er nog het bejaarde echtpaar

van het gele huisje. De vrouw is een soort heks, beweert het meisje, ze kan de toekomst voorspellen en gedachten lezen.

‘Niet cool, want ze is een beetje getikt,’ zegt ze lachend.

Ze heeft het over de hippie van het houten huis, over iemand die ze de Duitser noemen terwijl hij helemaal niet Duits is, over de bar van de Bolle – al kun je het magazijn waar hij drankjes verkoopt nauwelijks een bar noemen, geeft ze toe. Al naargelang de agrarische kalender komen en gaan er meer mensen, dagloners die voor een halve maand of losse dagen worden ingehuurd, maar ook hele gezinnen die de helft van het jaar ergens anders wonen en een huis hebben geërfd dat ze niet verkocht krijgen. Maar een vrouw alleen zien ze nooit. Niet van Nats leeftijd in elk geval, verduidelijkt ze.

‘Oude vrouwen tellen niet.’

De eerste paar dagen vergist Nat zich en haalt al die informatie door elkaar, deels omdat ze niet goed heeft geluisterd, deels omdat ze zich op onbekend terrein begeeft. De grenzen van La Escapa zijn onduidelijk, en hoewel er een redelijk compacte kern met huisjes is – juist waar zij zit – staan er verderop hier en daar andere gebouwen, sommige bewoond; andere niet. Van buitenaf kan Nat niet zien of het gaat om woningen of opslagplaatsen, of er mensen wonen of alleen vee. Ze verdwaalt op de landweggetjes, en als ze als oriëntatiepunt niet de winkel had gehad, die haar soms bekender voorkomt dan het huis dat ze heeft gehuurd en waar ze nu al een week slaapt, zou ze zich echt verloren voelen. Het is niet eens een mooie streek, al ontdekt ze bij het vallen van de avond, wanneer de omtrekken vervagen en het licht goudgeel wordt, toch enige schoonheid om zich aan vast te houden.

Nat pakt haar tassen en zegt het winkelmeisje gedag, maar voordat ze naar buiten loopt, draait ze zich om en vraagt naar de huisbaas. Kent zij hem? Het meisje knijpt haar lippen samen en schudt langzaam haar hoofd. Nee, niet echt, zegt ze. Hij woont al heel lang in Petacas.

‘Ik herinner me dat ik hem hier zag toen ik klein was. Hij had altijd een boel honden bij zich en was slechtgehumeurd. Later trouwde hij of kreeg een relatie, en vertrok. Waarschijnlijk wilde zijn vrouw niet in La Escapa wonen, en groot gelijk. Voor een vrouw is het hier nog erger. Al is Petacas ook niets bijzonders. Daar zou ik ook voor geen goud willen wonen.’

Bij wijze van spelletje gooit ze hem een oude bal toe die ze heeft gevonden in een stapel brandhout, maar in plaats van de bal te halen en terug te brengen, loopt de hond hinkend weg. Wanneer ze naast hem hurkt, zodat ze op gelijke hoogte zijn en ze hem geen angst aanjaagt, glipt hij weg met zijn staart tussen zijn poten. Vanwege zijn schichtige karakter begint ze hem Nurks te noemen, want hij heeft toch een naam nodig. Maar Nurks is behalve schuw ook ondoorgrondelijk. Hij zwerft wat rond, maar het is net alsof hij er helemaal niet is. Waarom zou ze met deze hond genoeg moeten nemen? Zelfs het hondje van de winkel, een hypernerveuze bastaardchihuahua, is veel sympathieker. Alle honden die ze langs de weg tegenkomt – en dat zijn er een hoop – komen naar haar toe gerend als ze roept. De meeste zijn ongetwijfeld op zoek naar eten, maar ook naar een aaitje; ze zijn nieuwsgierig en opdringerig, ze willen weten wie de nieuwe buurtbewoner is. Nurks lijkt niet eens geïnteresseerd in voedsel. Als ze hem eten geeft, goed, maar als ze hem geen eten geeft,

ook goed. Wat dat betreft heeft de huisbaas haar niet voorgelogen: hij kost weinig. Soms schaamt Nat zich voor haar negatieve gevoelens. Ze heeft zelf om een hond gevraagd en nu heeft ze er een. Nu kan, nu mag ze niet zeggen – en zelfs niet denken – dat ze hem niet wil.

Op een ochtend komt ze in de winkel de hippie tegen. Die naam kreeg hij althans van het meisje, dat nu op haar dooie gemak hun boodschappen afrekent, terwijl ze kalmpjes een sigaret rookt. De hippie is iets ouder dan Nat, maar nog geen veertig. Hij is lang en sterk en heeft een door de zon getaande huid, grote handen met kloven en een vastberaden maar vriendelijke blik. Zijn lange haar is slordig geknipt en hij heeft een rossige baard. Waarom het meisje hem een hippie noemt, mag Nat zelf bedenken. Misschien vanwege dat lange haar of omdat hij, net als Nat, uit de stad komt, iemand van buiten, een onbegrijpelijk fenomeen voor iemand die is opgegroeid in La Escapa en alleen maar kan denken aan vluchten. In ieder geval is de hippie er al heel lang. Hij is oud nieuws, in tegenstelling tot Nat, die voor iedereen nieuw is. Zijdelings bestudeert ze hem, zijn zelfverzekerde, afgemeten, efficiënte gebaren. Terwijl hij op zijn beurt wacht, laat hij zijn hand over de rug glijden van de hond die hij bij zich heeft. Het is een oud, maar onmiskenbaar elegant, kastanjebruin labradorvrouwtje. Ze kwispelt met haar staart en stopt haar snuit tussen zijn benen. Ze lachen alle drie.

‘Wat een lieverd,’ zegt Nat.

De hippie knikt en steekt haar zijn hand toe. Dan bedenkt hij zich, trekt zijn hand terug en brengt zijn gezicht dichterbij om haar te kussen. Eén zoen op de wang, zodat Nat haar gezicht tevergeefs schuin houdt in afwachting van de tweede. Hij stelt zich voor: Píter. Met een i, verduidelijkt hij, pee-ie-

tee-ee-er. Zo schrijft hijzelf zijn naam het liefst, behalve wanneer hij er niet onderuit kan de officiële spelling te gebruiken. Hoe minder vaak je je echte naam schrijft, hoe beter, zegt hij grappend. Die is alleen goed voor een handtekening bij de bank, die boeven.

‘Natalia,’ stelt zij zich op haar beurt voor.

Dan volgt de onvermijdelijke vraag: wat doet ze in La Escapa? Hij heeft haar zien rondwandelen en het terrein om het huis zien schoonmaken. Gaat ze daar wonen? Alleen? Nat begint zich zorgen te maken. Ze heeft liever niet dat iemand haar ziet als ze bezig is, zeker niet als ze het niet doorheeft, maar er valt weinig tegen te doen, want het terrein om het huis is slechts afgebakend met dun, onbegroeid gaas. Ze antwoordt dat het maar voor een paar maanden is.

‘Ik heb ook een hond gezien. Die heb je niet zelf meegebracht, toch?’

‘Hoe weet je dat?’

Píter geeft toe dat hij het dier goed kent. Het is een van de vele honden van de huisbaas. En waarschijnlijk de ergste. Hij haalt ze overal vandaan, voedt ze niet op, laat ze niet inenten, verzorgt ze totaal niet. En als hij ze niet meer kan gebruiken, laat hij ze in de steek. Heeft zij hem om een hond gevraagd? Ze kan er rustig van uitgaan dat hij haar het meest waardevolle exemplaar heeft gegeven.

Nat staat in gedachten verzonken en hij stelt voor dat ze het dier teruggeeft. Ze hoeft zich hier niet bij neer te leggen als dit niet is wat ze wil. Hij zegt dat de huisbaas een onbetrouwbare vent is, dat ze beter afstand kan bewaren. Hij spreekt niet graag kwaad van iemand, maar de huisbaas is een ander verhaal. Altijd op zoek naar manieren om mensen op te lichten.

‘Ik kan een hond voor je vinden, als je wil.’

Nat houdt een onrustig gevoel over aan het gesprek. Met een lauw flesje bier – de ijskast werkt ook niet naar behoren – zit ze in de deuropening van haar huis te kijken naar Nurks, die bij het hek in de zon ligt te slapen. Vliegen strijken neer op zijn licht opgezette buik, die bedekt is met rauwe plekken.

Het idee om hem terug te geven bezorgt haar een diep gevoel van onbehagen.

Het is een laag huis van één verdieping, met ramen die bijna tot op de grond komen en één slaapkamer met twee eenpersoonsbedden. Nat zou willen dat de huisbaas een van de bedden weghaalde, omdat ze het niet nodig heeft en er een bureautje voor in de plaats wil zetten – een simpele plank met een paar poten eronder zou volstaan. Ze denkt erover hem op te bellen, maar stelt dat iedere dag weer uit. Ze zal het wel vragen, of erop zinspelen, als ze hem ziet – vroeg of laat zal ze hem toch zien – en tot die tijd zit ze zonder bureau. Voorlopig moet ze het doen met de enige tafel in huis, die ze bij een van de ramen heeft neergezet, omdat het huis zelfs op klaarlichte dag donker en vochtig is. De keuken – niet veel meer dan een fornuis en een aanrecht – zit weggestopt in een hoek, zodat je alleen al voor het zetten van een kopje koffie het licht aan moet doen.

Buiten is het heel anders. Vanaf 's ochtends vroeg schijnt de zon pal op het huis, zodat ze doodmoe wordt als ze op het terrein werkt, al is het nog zo vroeg. Ze probeert geulen in de aarde te maken om paprika, tomaten en wortels te zaaien, het geeft niet wat, als het maar snel en goed groeit. Ze heeft gelezen hoe het moet en zelfs een paar video's bekeken waarin het proces stap voor stap wordt uitgelegd, maar eenmaal buiten lukt het haar niet om het allemaal in praktijk

te brengen. Ze zal haar schroom moeten overwinnen en hulp moeten vragen. Misschien aan Píter.

's Middags gaat ze één of twee uur zitten vertalen. Het lukt haar nooit om voldoende concentratie op te brengen. Misschien heeft ze een tijdje nodig om te wennen, zegt ze bij zichzelf, ze moet het voorlopig maar rustig aan doen. Om een frisse neus te halen maakt ze wandelingen in de omgeving. Nurks weigert mee te komen, hoe ze hem ook roept. Dus gaat ze maar alleen en luistert naar muziek via haar oortjes. Zodra ze iemand ziet naderen, versnelt ze haar pas, soms jogt ze zelfs een stukje. Ze blijft liever onopgemerkt en doet graag alsof ze aan het sporten is, als ze daarmee een kennismaking of een praatje kan vermijden.

In het door de droogte geteisterde landschap staan olijfbomen, kurkeiken en steeneiken. De aarde is bespikkeld met eenvoudige, plakkerige cistusrozen, de enige bloemen die hier voorkomen. De eentonigheid van de velden wordt slechts onderbroken door de contouren van El Glauco, een lage, met struikgewas begroeide berg die met houtskool tegen de kale hemel lijkt te zijn getekend. Ze zeggen dat er op El Glauco nog everzwijnen en vossen zijn, hoewel de jagers die de berg op gaan slechts terugkeren met risten patrijzen en konijnen om hun middel. Het is een sinistere berg, denkt Nat, maar ze probeert die gedachte meteen weer te verdrijven. Waarom sinister? El Glauco is natuurlijk een lelijke naam; die zal hij wel te danken hebben aan zijn fletse, ongezonde kleur. De naam doet haar denken aan een ziek oog, een oog met conjunctivitis, of aan de glazige, roodachtige, troebele ogen van oude mensen. Ze begrijpt dat ze zich negatief laat beïnvloeden door de betekenis van 'glaucoom'. Toevallig is ze dat woord ook tegengekomen in het boek dat ze probeert te

vertalen, waar het wordt geassocieerd met de hoofdpersoon, een afschrikwekkende vader die een van zijn kinderen op een gegeven moment een pijnlijke verwensing naar het hoofd slingert, met een ‘glaucoomachtige’ blik in zijn ogen. Eerst dacht Nat dat het personage werkelijk staar had, maar later begreep ze dat er gewoon een lege, uitdrukkingloze blik mee bedoeld werd, waarbij de pupil inactief is. Wat is dan de juiste vertaling? Ziekelijk, troebel, dof? Deze keuze is bepalend voor de interpretatie van de rest van de paragraaf. Genoegen nemen met een letterlijke vertaling zonder de essentie van de zin te begrijpen, zou een soort valsspelen zijn.

Ondanks de wandelingen en het fysieke werk slaapt ze slecht. Ze durft de ramen niet open te zetten. Ze wordt namelijk, ondanks alle anti-insectenmiddelen die ze in huis heeft gehaald, niet alleen opgegeten door de muggen; er komen de eerste paar dagen ook spinnen en gekko’s binnen, en zelfs een keer een duizendpoot, die ze tot haar ontzetting in een schoen aantrof. En op een ochtend zat de keuken onder de mieren omdat ze eten buiten de ijskast had laten liggen. Overdag wordt ze belaagd door vliegen, zowel binnen als buiten. Valt daar wat aan te doen? vraagt ze zich af. Of is het op het platteland nou eenmaal zo, zoals haar huisbaas zegt? Alles wordt vies, hoe vaak ze ook schoonmaakt. Ze veegt en veegt, maar het stof dringt door alle kieren en hoopt zich op in de hoeken. Had ze tenminste maar een ventilator om te kunnen slapen, denkt ze, dan zou ze de ramen dicht kunnen houden en zou het allemaal een stuk aangenermer zijn. Dan zou ze uitgerust opstaan en meer energie hebben om schoon te maken, te vertalen en in de moestuin te werken, of beter gezegd: in de moestuin-in-wording. Maar ze piekert er niet over de huisbaas om een ventilator te vragen.

Ze besluit naar Petacas te gaan om er een te kopen. Dan kan ze als ze daar toch is, meteen wat gereedschap aanschaffen. Een schoffel, emmers, een schop, een snoeischaar, een zeef en nog een paar dingen, als ze maar weet wat ze precies nodig heeft.

Van gereedschap heeft ze ook al geen verstand.

De drukte in Petacas verrast haar. Het duurt even voor ze een parkeerplaats heeft gevonden; het stratenplan is zo onoverzichtelijk en de bewegwijzering zo tegenstrijdig dat als je eenmaal het centrum bent binnengereden, je er ook zo weer ongemerkt, via de een of andere afslag, uitgeleid wordt. De huizen zijn eenvoudig, met vervallen gevels en bijna zonder ornamenten, maar her en der staan ook bakstenen huizenblokken van soms zes verdiepingen. De winkels zijn geconcentreerd rond het centrale plein; het gemeentehuis, een protserig gebouw met een ver uitstekend luifeldak en grote glas-in-loodramen, is omringd door cafés en goedkope bazars. In een van de laatste koopt Nat een kleine ventilator, daarna loopt ze rond op zoek naar een ijzerhandel, zonder iemand de weg te willen vragen. Het valt haar op dat de vrouwen er onverzorgd bij lopen, met ongekamde haren en op slippers. Veel mannen, zelfs de oudjes, lopen in hun onderhemd. Er zijn weinig kinderen, en degenen die er zijn lurken aan een waterijsje, rennen rond of rollen over de grond zonder dat iemand ze in de gaten houdt. Iedereen – vrouwen, mannen en kinderen – is luidruchtig en chaotisch, en vreemd genoeg lijken ze allemaal op elkaar. Het gevolg van inteelt, zegt Nat bij zichzelf en ze bedenkt dat haar huisbaas er perfect tussen past.

Ze wordt onrustig bij de gedachte dat ze hem tegen het lijf

zou kunnen lopen, maar in de ijzerhandel komt ze niet hem, maar Píter tegen. Ze is blij om hem te zien: iemand die ze kent, iemand die aardig is, eindelijk iemand die naar haar glimlacht, die naar haar toe komt en haar vraagt wat ze hier doet. Nat laat hem de doos met de ventilator zien en hij fronst zijn voorhoofd. Waarom heeft ze er niet een aan haar huisbaas gevraagd? Het is zijn verantwoordelijkheid om de woning leefbaar te houden. Oké, ze kan misschien geen airco eisen, maar toch op zijn minst wel een ventilator.

‘Je had er ook een aan mij kunnen vragen. Buren zijn er om elkaar te helpen.’

Nat probeert zich te rechtvaardigen. Het was handig om er een te kopen, zegt ze. Wanneer ze weggaat uit La Escapa kan ze hem meenemen. Píter werpt haar een zijdelingse, ongelovige blik toe.

‘En wat kom je hier kopen? Gereedschap om te repareren wat hij allemaal kapot heeft achtergelaten?’

Nat schudt haar hoofd.

‘Nee. Dingen voor de moestuin.’

‘Ga je een moestuin aanleggen?’

‘Niks bijzonders, hoor... Ik heb begrepen dat paprika’s en aubergines het goed doen. Ik wil in ieder geval een poging wagen.’

Píter pakt haar arm en komt dichterbij haar staan.

‘Koop niets,’ fluistert hij.

Ze kan al het gereedschap dat ze nodig heeft van hem lenen, zegt hij. Hij zegt ook dat ze het idee van de moestuin misschien moet laten varen. Er is op haar stuk grond al jaren niets verbouwd; de aarde is totaal onvruchtbaar; om die te verbeteren zou ze dagen moeten zwoegen en een vermogen kwijt zijn aan mest en compost. Als ze vastbesloten is – Nat